

Czimmer Julianna Andrea

A pénzforgalom lebonyolításához kapcsolódó döntések és feladatok

A követelménymodul megnevezése:

Az áruforgalmi tevékenység tervezése, irányítása, elemzése

A követelménymodul száma: 0003-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-005-50

A VÁLLALKOZÁSOK PÉNZÜGYEI

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Önnek, mint alkalmazottakat foglalkoztató vállalkozónak munkabért kell fizetnie. Milyen módon teheti ezt meg? Páros vagy csoport munkában vitassák meg és tegyenek javaslatot, hogy melyik módszert mikor alkalmazzák!

Megállapításait az alábbi helyre írja!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A vállalkozások kötelesek pénzforgalmi bankszámlát nyitni egy általuk szabadon választott, erre jogosult pénzügyintézetnél. A vállalkozások kötelesek a pénzforgalmukat ezen a bankszámlán keresztül intézni, így a vállalkozások pénzügyei ellenőrizhetők a hatóságok számára.

Egy vállalkozásnak azonban több, akár különböző pénzügyintézetnél is lehet számlája. A bankok kötelesek a vállalkozások bankszámlaszámait a számlanyitástól számított 15 napon belül bejelenteni az APEH-nál, és ugyanígy kell eljárniuk a megszűnésükkor.

A BANKSZÁMLA

A bankszámlával kapcsolatos jogokat a Polgárjogi Törvénykönyv 529. § tartalmazza.

A bankszámla egy olyan kimutatás, amelyen a bank vezeti az ügyfele pénzügyeit, teljesíti a kifizetéseket, fogadja a részére érkező befizetéseket, teljesíti rendelkezéseit.

Minden bankszámlának egyedi száma van. Ez a bankszámlaszám. A bankszámlaszám (pénzforgalmi jelzőszám) általában nyolcas tagolású. A bankszámlaszám szolgál az ügyfél számlájának azonosítására. Alszámlák kapcsolódhatnak hozzá a tulajdonos döntései alapján.

A bankszámlaszám felépítése:

- az első nyolc számjegy: az első 3 számjegy a bank azonosító kódja, amit az MNB határoz meg. Az OTP esetében pl. 117-el kezdődnek a számlaszámok. Ezt idegen szóval GIRO-kódnak nevezzük. A következő 4 számjegy a bankfiókot azonosítja, a 8. szám pedig az előzőek alapján generált számjegy, mely az ellenőrzést szolgálja,
- a második nyolcas számcsoporthoz első 7 számjegyre az ügyfelet azonosítja. A 8. szám itt is az ellenőrzésre szolgál,
- a harmadik nyolcas számcsoporthoz – ha van –, akkor az alszámlát azonosítja.

A bankszámlán történő mozgásokról a bank általában havonta elszámolást küld a bankszámla tulajdonosának, ez a bankszámlakivonat.

Bankszámlát bankszámlaszerződéssel hozhatunk létre.

A számlanyitás feltételei

A bankoknak egyértelműen és biztonságosan tudniuk kell azonosítani a bankszámla tulajdonosát, a bankszámla felett rendelkező személyeket. Ehhez különböző okmányokat, igazolásokat kérhetnek be.

Vállalkozások esetében a banknak a számlanyitáshoz be kell nyújtani a cégbírósi bejegyzést, vagy a kérelemnek benyújtását igazoló okiratot, és a KSH-tól kapott jelzőszámot, illetve az APEH nyilvántartásba vételéről szóló igazolását.

Szükséges iratok:

- társasági szerződés, alapító okirat, vállalkozói igazolvány,
- cégbírósi bejegyzést, vagy kérelemnek benyújtását igazoló okirat,
- adószám,
- KSH szám,
- aláírási címpéldány,
- számlanyitási kérelem és
- banki aláírás – karton: a Banknál rendszeresített nyomtatvány, amelynek cégszerű aláírásával a Számlatulajdonos a Pénzforgalmi bankszámlája felett rendelkezni jogosult személyeket, aláírás mintájukat, a rendelkezésük módját (egyéb feltételeket) és az általuk használandó, a Számlatulajdonos bélyegző lenyomat mintáját jelenti be a Banknak.

A bankszámla feletti rendelkezés

A bankszámla nyitásakor meg kell határozni, hogy a bank kiknek az utasításait teljesítheti, például a bankszámláról történő kifizetések vagy lekötések illetve annak feloldása esetében. Ez a bankszámla feletti rendelkezés. A bankszámla felett rendelkezhet egy vagy több személy, illetve több személy együttesen.

A rendelkezéstől függetlenül, ha azt jogszabály írja elő, megterhelhető a bankszámla, pl. állammal szembeni tartozások esetén, ha a kibocsátott váltót benyújtják, vagy ha a bankszámla tulajdonosa olyan szerződést kötött, amelyben felhatalmazza a bankot a szállítói követelések teljesítésére (ez a beszedési megbízás). A bank is megterheli az ügyfél számláját az általa nyújtott szolgáltatások költségeivel az ügyfél hozzájárulása nélkül.

A BANKKÁRTYA

A bankszámlaszerződésben meghatározza a tulajdonos, hogy kíván-e a számlájához bankkártyát is igényelni. A bankkártya egyszerűbbé teszi a készpénzfelvételt illetve a fizetést. A bankkártyát a bank bocsátja ki bankkártya szerződéssel. A bankkártya elektronikus fizetési eszköz, melynek tulajdonosa a kibocsátó bank, de birtokosa a bankszámla tulajdonosa.

1. ábra. Debitcard¹

A bankkártyáknak több típusa ismert, annak alapján, hogy az folyószámlához vagy hitelszámlához kapcsolódik. Előbbit betéti kártyának (debit card), utóbbit hitelkártyának (credit card) nevezik.

---

¹ http://theislamicstandard.files.wordpress.com/2010/06/debit_card.jpg

- A betéti kártya birtokosa csak akkora összeget fizethet ki a kártyával, amely összeg a bankszámlán szerepel, illetve esetenként ún. folyószámlahitelt kaphat, mely esetében annyival lépheti túl a kártya tulajdonosa a számlájának összegét, amekkora hitelkeretet számára a bank biztosított. Értelemszerűen a folyószámlahitel igénybevételéért kamatot kell fizetni.
- A hitelkártya esetében a bank a megbízható és biztos jövedelemmel rendelkező ügyfél részére még akkor is biztosít hitelkeretet, ha a banknál nem vezetett számlát. Az ügyfél a hitelkeretet meghatározott időn belül csekély kamatért használhatja fel, és ha adott időpontig visszafizeti, nem is kell ezen felül többletköltségekkel számolnia. Ha azonban a határidőt túllépi, jelentős kamatot számítanak fel a hitelért.

A kártyákat csoportosíthatjuk a birtokosok személye alapján, azaz lehet

- természetes személyek, magán ügyfelek bankkártyáiról beszélni és lehet
- vállalkozások, gazdálkodó szervezetek részére kibocsátott business kártyáról beszélni.

A kártya igénylése és használata költségekkel jár. A kártya tulajdonosa éves kártyahasználati díjat kell, hogy fizessen, azon kívül bankoktól függő mértékben a készpénzfelvétel után – akár ATM-ből, akár bankfiókban történt – kezelési költséget kell fizetni. Ugyanakkor a bankkártyával történő fizetésért általában semmilyen vagy nagyon csekély díjat számítanak fel.

A bankkártya szerződésben a tulajdonos szabályozhatja, hogy mekkora lehet a napi keret összeg, amelyet a bankkártyával kifizethetnek. Ez biztonságosabbá teszi a kártya műveleteket. Ugyanígy a legtöbb pénzügyintézet – természetesen a megfelelő díjazás fejében – sms-ben értesíti a kártyabirtokost, ha a kártyával fizetnek.

A bankkártyán feltüntetik

- a bank megnevezését, logóját,
- a kártyatársaság megnevezését, pl.: MasterCard, Visa, stb.
- a kártya sorszámát,
- a kártyabirtokos nevét,
- a kártya érvényességi idejét,
- a kártyabirtokos aláírását, esetleg egyéb azonosításra alkalmas adatokat, pl. fényképet (City bank bankkártyái esetében), hologramot, stb.

2. ábra. A kártya felépítése I.²

3. ábra. A kártya felépítése II.³

² <http://i197.photobucket.com/albums/aa256/TheWicker/CreditCard1.jpg> – alapján

³ <http://media.photobucket.com/image/creditcard/TheWicker/CreditCard2.jpg> – alapján

A KÉSZPÉNZ FELVÉTELE BANKSZÁMLÁRÓL, KÉSZPÉNZ BEFIZETÉSE BANKSZÁMLÁRA

A bankszámla tulajdonosa nem csak számlapénzként használhatja a bankszámláján lévő pénzt, hanem azt készpénzként fel is veheti. A készpénz felvételéhez bankkártya birtokában használhatja az ATM-eket, vagy a bankfiókokban személyesen is felvehet számlájáról készpénzt. Ez utóbbi esetben hitelt érdemlően igazolnia kell személyazonosságát és rendelkezési jogát a számla felett (ha nem a bankkártyával azonosítja magát), majd a megfelelő nyomtatvány kitöltésével a pénztárból kifizetik számára a megjelölt összeget.

A befizetés ennél sokkal egyszerűbb folyamat, mivel a bankszámlára történő befizetéshez nem kell, hogy a befizető azonosítsa magát. Ha a saját számlánkra kívánunk készpénzt befizetni, akkor azt szintén megtehetjük erre alkalmas ATM-eknél, vagy személyesen a bankfiókban. Ehhez ki kell tölteni a megfelelő banki nyomtatványt, meg kell határozni a bankszámlaszámot és az összeget, át kell adni a pénzt, amely azonnal megjelenik a bankszámlánkon.

Ha idegen bankszámlára akarunk befizetni, akkor az már egy fizetési módozat, amellyel a következő fejezetben foglalkozunk.

KORSZERŰ FIZETÉSI MÓDSZEREK, TÁVOLI HOZZÁFÉRÉS, E-BANK

A **bankkártya** egy elektronikus fizetési eszköz. Mitől elektronikus? Attól, hogy a kártyán található chip vagy mágnes-csík segítségével azonosításra alkalmas eszköz felhasználásával a bank engedélyezi, hogy a bankszámlánkról kifizetést teljesítsenek. Ebben az esetben a kártya birtokosa engedélyezi a banknak, hogy a terminál tulajdonosa (ahol a leolvasás megtörténik) a nevezett összeget leemelhesse a számlájáról.

Mi is történt? Távolról hozzáférhettünk a bankban lévő számlánkhöz elektronikus csatornákon. Csak annyiban tér el a klasszikus rendelkezési módoktól, hogy a rendelkezés nem papíralapon, nyomtatványokkal történik, hanem elektronikus úton.

Hogyan működik a rendszer? Vegyünk például egy élelmiszerboltot, melynek tulajdonosa be akarja vezetni a jövőben a bankkártyás fizetési lehetőséget üzletében. A kereskedő összehasonlítja a bankok ajánlatait, ugyanis a POS terminál kihelyezésének és működtetésének költségei vannak. A terminál működési költségei közül a legjelentősebb az a %-os ráta, melynek alapját a kártyás fizetések jelentik, és amely a bank bevételeit képezi. A kereskedő számláján tehát ennyivel kevesebb jelenik majd meg.

A kereskedő kiválasztja a megfelelő bankot, majd szerződést köt vele. A bank kihelyezi a terminált, összeköti a pénztárgéppel és a bank központi egységével. A terminál üzemkészen áll. Amikor egy vásárló bankkártyával fizet, akkor a bank ezt az összeget zárolja a vásárló bankszámláján a kereskedő részére. A kereskedő termináljának tulajdonos bankja pedig benyújtja a vevő bankjánál az adott összegre szóló követelését. A vevő bankja fizet, mely összeget a kereskedő számláján jóváírják, természetesen a banki jutalékkal csökkentett összeggel.

Ha a bank megállapodást, szerződést köt a bankszámla tulajdonosával, akkor a kellő biztonsági intézkedések mellett a számlatulajdonos összekapcsolódhat a bank számítógépes hálózatával, és így az **interneten** keresztül is hozzáférhet a bankszámlájához, arról kifizetések teljesítésére utasíthatja a bankot, átutalásokat kezdeményezhet, stb.

Tele-bank

Az ügyfelekért vívott harc eredménye, hogy az ügyfelek ma már a megfelelő azonosítás után telefonon is utasíthatják a bankot, hogy a megfelelő rendelkezéseket hajtsák végre. Ehhez szintén megfelelő szerződést kell kötni a pénzintézettel. A számlatulajdonos átutalásokat, lekötéseket, egyenleglekérdezést, stb. valósíthat meg anélkül, hogy személyesen megjelenne a bankfiókban.

Összefoglalásként válasz a felvetett esetre:

A vállalkozó fizetheti a munkabért az alkalmazottaknak készpénzben vagy bankszámlára utalással.

Az első esetben a vállalkozás házi pénztárában elegendő készpénznek kell lenni, a kifizetésig gondoskodni kell annak biztonságos őrzéséről. A második esetben az alkalmazottaknak rendelkezniük kell bankszámlával, ahová a vállalkozó utalhatja a munkabért.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Vizsgálja meg, – ha rendelkezik vele– legutóbbi bankszámlakivonatát, ha nem kérje el szüleiét! Sorolja fel az alábbi helyen, hogy milyen fogalmak szerepelnek rajta, és mit jelentenek ezek?

---

2. Melyek a bankkártya alkalmazásának előnyei az ügyfél (kártyabirtokos) és a kártyát kibocsátó bank számára? Az alábbi helyen sorolja fel ezeket!

A bankkártya alkalmazásának előnyei az ügyfél (kártyabirtokos) számára:

A bankkártya alkalmazásának előnyei a kártyát kibocsátó (kártyatulajdonos) bank számára:

---

3. Olvassa el az alábbi bankszámlaszerződést!

Húzza alá azokat a fogalmakat, amelyeket ebben a tananyagban ismerhetett meg!
Jelölje meg azokat a fogalmakat, melyeket nem ismer, majd tanári segítséggel, vagy az interneten keressen magyarázatot rájuk! A szerződésminta utáni kijelölt helyen sorolja fel ezeket a fogalmakat és meghatározásukat!

Lehetséges oldalak pl:

http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=penzforgalomrol_mindenkinek, vagy:

<http://penziranytu.mnb.hu/Engine.aspx>

BANKSZÁMLASZERZŐDÉS (minta)

Amely létrejött egyrészről a ..... Bank (irsz. település, cím) (továbbiakban: Bank), másrészről ..... (vállalkozás)....., (cég megnevezése, címe) (továbbiakban: számlatulajdonos) között a következő feltételek mellett.

A számlatulajdonos megbízza a Bankot, hogy pénzeszközeinek kezelése és pénzforgalma lebonyolítása céljából elszámolási számlát nyisson és vezessen.

A Bank a megbízást elfogadja.

Az elszámolási számla száma: .....-.....

A számla megnyitásának napja: ..... év..... hónap..... nap

A Bank kötelezettséget vállal arra, hogy a számlatulajdonos pénzeszközeit kezeli és nyilvántartja, és azok terhére benyújtott szabályszerű pénzforgalmi megbízásokat teljesíti.

A Bank és a Számlatulajdonos megállapodnak, hogy egymással közvetlen számítógépes kapcsolatot létesítenek a Bank Ügyfélterminál rendszerén keresztül az alábbi bankszolgáltatások nyújtása, illetve igénybevétele céljából:

- A Bank lehetővé teszi, hogy a Számlatulajdonos az átutalási megbízásait és postai kifizetési utalványait ez úton juttassa el a Bankhoz.
- Az átutalási megbízások és a postai kifizetési utalványok visszaigazolását, valamint a bankszámla forgalmáról a Számlatulajdonos tájékoztatását szolgáló összes további adatot ugyanezen az úton kérdezheti le a Számlatulajdonos.
- Az Ügyfélterminál rendszer szolgáltatásaitól függetlenül a Bank a bankszámlán történt könyvelésekről a Számlatulajdonost bankszámlakivonattal értesíti.

Az ügyfél megismerte a bankszámla szerződés általános feltételeit és bank szabályzatát és az abban foglaltakat elfogadta.

A Bank az elszámolási számlán lévő követelés összege Budapest, 2010. év.....hó.....nap után évi ..... % mértékű kamatot fizet.

Budapest, 2010. év.....hó.....nap

.....
A számlatulajdonos
részéről

.....
Pató Pál
A bank képviselője

MUNKAANYAG

---

4. Az Internet segítségével ismerkedjenek meg néhány bank vállalkozói számla nyitási feltételeivel, nyomtassák ki vagy más módon (jegyzeteléssel) gyűjtsék össze az információkat, majd értékeljék ki azokat közösen! Az értékeléshez ajánlom a következő oldal áttanulmányozását: <http://www.pszaf.hu/fogyasztoknak> oldalon az Alkalmazások. Az alábbi helyre írja fel a meglátogatott oldalak címét és az ott jellemző feltételeket!

5. Alkossanak 2-3 fős csoportokat, és keressenek fel különböző bankokat! A helyszínen kérjenek ajánlatot POS terminál kihelyezésére, tájékozódjanak ennek folyamatáról, költségeiről! Készítsen jegyzeteket, melyek alapján foglalja össze a lényeges információkat az alábbi helyen!

Megoldás

1. Eltérő egyéni megoldások lehetnek, íme néhány a teljesség igénye nélkül:

Terhelés: a bankszámláról megvalósuló kifizetések összege.

Jóváírás: pozitív változás a bankszámla összegében, beérkező pénzeszegek.

Egyenleg: a terhelések és jóváírások egyenlege, a tulajdonos pillanatnyi bankszámla követelése.

Zárlati költségek: a bankszámla vezetésével és lezárásával kapcsolatos költségek.

2. Melyek a bankkártya alkalmazásának előnyei az ügyfél (kártyabirtokos) és a kártyát kibocsátó bank számára? Az alábbi helyen sorolja fel ezeket!

A bankkártya alkalmazásának előnyei az ügyfél (kártyabirtokos) számára:

- az ATM-ekből bármikor hozzájuthat készpénzhez,
- a megfelelő ATM-nél bármikor készpénzt fizethet be a számlájára,
- a készpénzfelvétel és befizetés nem igényel hosszú adminisztrációt és várakozást,
- megfelelő bankszámla esetén azt külföldön is használhatja,
- biztonságos, mivel a PIN-kód ismerete nélkül a legtöbb helyen nem használható,
- biztonságos, mivel azonnal letiltható,
- kevesebb készpénzt kell magánál hordania,
- többletköltség nélkül fizethet vele, stb.

A bankkártya alkalmazásának előnyei a kártyát kibocsátó (kártyatulajdonos) bankszámlára:

- kevesebb készpénzzel bonyolíthatja le a banki pénzforgalmat,
- a kártyás fizetés számlapénzek mozgását, egyszerű könyvelést jelent,
- bevételhez juthat a kártyadíjból és az ATM-ek használatából, stb.

3.

BANKSZÁMLASZERZŐDÉS (minta)

Amely létrejött egyrészről a ..... Bank (irsz. település, cím) (továbbiakban: Bank), másrészről ..... (vállalkozás)....., (cég megnevezése, címe) (továbbiakban: számlatulajdonos) között a következő feltételek mellett.

A számlatulajdonos megbízza a Bankot, hogy pénzeszközeinek kezelése és pénzforgalma lebonyolítása céljából elszámolási számlát nyisson és vezessen.

A Bank a megbízást elfogadja.

Az elszámolási számla száma: .....-.....-.....

A számla megnyitásának napja: ..... év..... hónap..... nap

A Bank kötelezettséget vállal arra, hogy a számlatulajdonos pénzeszközeit kezeli és nyilvántartja, és azok terhére benyújtott szabályszerű pénzforgalmi megbízásokat teljesíti.

A Bank és a Számlatulajdonos megállapodnak, hogy egymással közvetlen számítógépes kapcsolatot létesítenek a Bank Ügyfélterminál rendszerén keresztül az alábbi bankszolgáltatások nyújtása, illetve igénybevétele céljából:

- A Bank lehetővé teszi, hogy a Számlatulajdonos az átutalási megbízásait és postai kifizetési utalványait ez úton juttassa el a Bankhoz.

– Az átutalási megbízások és a postai kifizetési utalványok visszaigazolását, valamint a bankszámla forgalmáról a számlatulajdonos tájékoztatását szolgáló összes további adatot ugyanezen az úton kérdezheti le a számlatulajdonos.

– Az Ügyfélterminál rendszer szolgáltatásaitól függetlenül a Bank a bankszámlán történt könyvelésekről a számlatulajdonost bankszámlakivonattal értesíti.

Az ügyfél megismerte a bankszámla szerződés általános feltételeit és a bank szabályzatát és az abban foglaltakat elfogadta.

A Bank az elszámolási számlán lévő követelés összege Budapest, 2010. év.....hó.....nap után évi ..... % mértékű kamatot fizet.

Budapest, 2010. év.....hó.....nap

.....
A számlatulajdonos
részéről

.....
Pató Pál
A bank képviselője

Az új, nem ismert fogalmak lehetnek például:

- "azok terhére": a számla megterhelése, azaz kifizetések a számláról,
- "követelés": a bankszámla tulajdonos adott számlán tartott pénzösszege, melyet a banktól követel.

4.

Eltérő egyéni megoldások lehetségesek. Íme néhány, a mai napon megtalálható oldal (2010. július 19.)

- <https://www.otpbank.hu/portal/hu/fooldal>
- https://www.kh.hu/publish/kh/hu/vallalkozasok/egyeni_es_kisvallalkozasok.htm
- http://www.raiffeisen.hu/rai/raiportal/ep/home.do?BV_SessionID=@@@@1852700743.1279528948@@@&BV_EngineID=ccceadekmhldjdicefecghkdghkdffi.0&tabChannel=Kis-%20%E9s%20K%F6z%E9pv%E1llalatoknak
- <http://erstebank.hu/hu/21011469.html>
- http://www.unicreditbank.hu/kisvallalkozasok/index.html?defaultLanguage=hungarian&session_id=71890c6d42078b6d2eb8affa56bc0c9780702050

5.

Eltérő egyéni megoldások szülehetnek. A 4. pontban felsorolt bankok honlapjain a vállalkozások részére mindenhol felajánlották a POS terminál kihelyezéssel kapcsolatos információkat.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Párosítsa a következő fogalmakat és meghatározásokat! Kösse össze azokat!

Bankszámla	Birtokosa csak akkor összeget fizethet ki a kártyával, amely összeg a bankszámlán szerepel
Bankszámla kivonat	Egy olyan elszámolás, melyet a bankszámlán történő mozgásokról a bank általában havonta küld a bankszámla tulajdonosának.
Betéti kártya	Egy olyan kimutatás, amelyen a bank vezeti az ügyfele pénzügyeit, teljesíti a kifizetéseket, fogadja a részére érkező befizetéseket, teljesíti rendelkezéseit.
Business kártya	E kártya esetében a bank a megbízható és biztos jövedelemmel rendelkező ügyfél részére még akkor is biztosít hitelkeretet, ha a banknál nem vezetett számlát
Hitelkártya	A vállalkozások számláihoz kapcsolt, általuk birtokolt bankkártya

2. feladat

Nevezze meg azokat az adatokat, amelyek szerepelnek a bankkártyán!

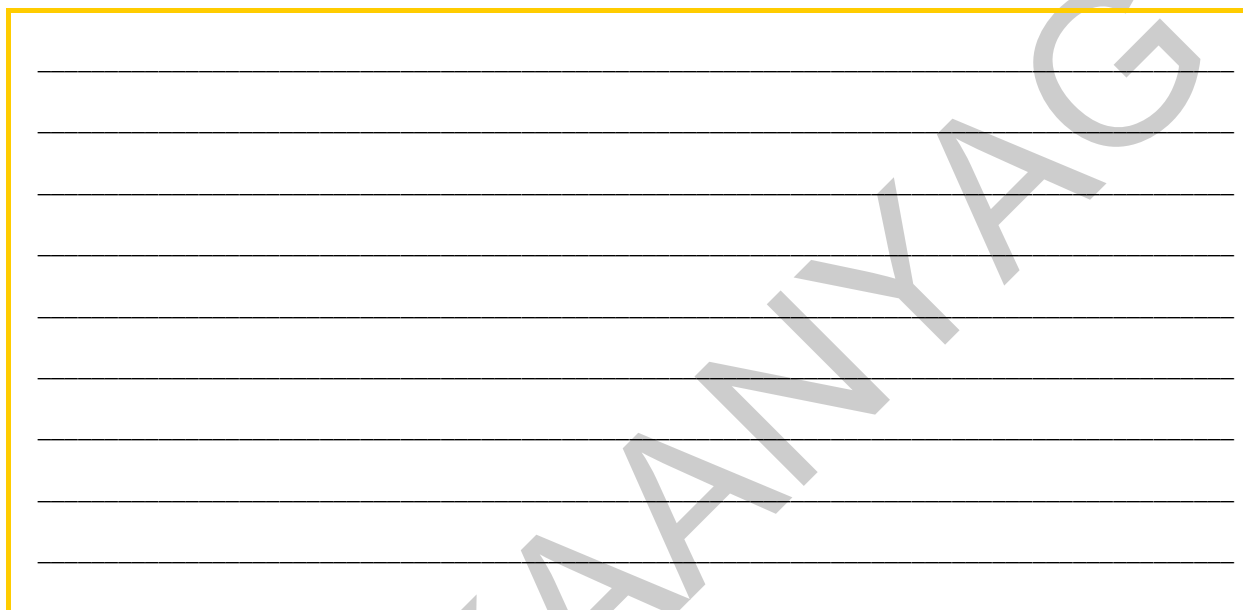
4. ábra. A bankkártya elemei

3.

Olvassa el figyelmesen a következő két szemelvényt!

Húzza alá az első szemelvényben azokat a feltételeket, melyek a vállalkozói számlanyitásra is érvényesek!

Az alábbi helyen sorolja fel a második szemelvény alapján, hogy melyek a pénzforgalmi számla nyitásának feltételei!

Első szemelvény:

A bankszámlanyitás feltételei magán személyek esetén⁴

A bank kivétel nélkül mindig köteles azonosítani ügyfeleit, ezért személyi okmányok (személyi igazolvány, útlevél, laccímet igazoló hatósági igazolvány) bemutatását követően nyitja meg a számlát. A legtöbb banknál a számlanyitásnak kötelező minimális összege is van. A hitelintézetek nem csupán számlavezetést, hanem az egyes számlákhoz kapcsolódóan különböző szolgáltatáscsomagokat is kínálnak, amelyek előnyei elsősorban az árakban rejlenek. Bankszámlanyitáskor nemcsak a különböző díjakat és jutalékokat célszerű figyelembe venni, – hiszen a díjak és jutalékok változhatnak! –, hanem számolni kell az egyéb szolgáltatásokkal (pl. kártyalehetőségek) és a kamatokkal is. Ha bankszámlánkat családtagjaink is használni kívánják, csakis meghatalmazásunk alapján tehetik ezt meg. Egyes hitelintézeteknél külön családi számlacsomagot is kínálnak.

⁴ <http://www.pszaf.hu/print/fogyasztoknak/bankszamlak/folyoszamla/folyoszamla2.html>

Második szemelvény:

A számlanyitás feltételei gazdálkodók esetén a 232/2001. Kormányrendelet alapján:

3. § (1) A bankszámla megnyitásakor a számlatulajdonos azonosítására a pénzmossás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló jogszabályok az irányadók.

(2) Pénzforgalmi bankszámla nyitására kötelezett személy részére pénzforgalmi bankszámlát a hitelintézet csak akkor nyithat, ha

a) a jogi személy és a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság létrejöttéhez szükséges nyilvántartásba (a továbbiakban: nyilvántartás) már bejegyzett jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság a nyilvántartást vezető szervezettől származó, 30 napnál nem régebbi okirattal igazolta, hogy a nyilvántartásban szerepel, valamint adószámát és statisztikai számjelét közölte,

b) nyilvántartásba még be nem jegyzett jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság alapító okiratát (társasági szerződését) a hitelintézetnek egy másolati példányban átadta, valamint – ha cégbejegyzésre kötelezett és a pénzforgalmi számla megnyitása nem feltétele a cégbejegyzési kérelem benyújtásának – csatolta a cégbejegyzési kérelem benyújtásakor a cégbíróságon kapott tanúsítvány másolatát,

c) általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemély az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalnál történt nyilvántartásba vételéről szóló okirat másolati példányát a hitelintézetnek átadta. Egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozói, illetőleg a tevékenység végzéséhez szükséges más igazolvány másolatának csatolása is szükséges.

(3) A (2) bekezdés b) pontja alapján

a) a gazdasági társaságok és szövetkezetek részére megnyitott pénzforgalmi számla terhére és – az alapítói vagyon kivételével – javára fizetési megbízást teljesíteni mindaddig nem lehet, amíg a számlatulajdonos nem igazolta, hogy nyilvántartásba történő bejegyzése iránti kérelmét benyújtotta, valamint adószámát és statisztikai számjelét nem közölte,

b) a nyilvántartásba vétellel létrejövő egyéb jogi személyek részére megnyitott pénzforgalmi számla terhére és – az alapítói vagyon kivételével – javára fizetési megbízást teljesíteni az a) pontban meghatározott egyéb feltétel teljesítése esetén is kizárólag a nyilvántartásba vétel megtörténtének igazolását követően lehet.

(4) A hitelintézet a megnyitott bankszámlát elsődlegesen az országosan egységes számlaszámrendszer szerint képzett egyedi számlaszám (pénzforgalmi jelzőszám), illetőleg a bankszámla elnevezése alapján, a pénzforgalomról szóló jegybanki rendelkezésben foglaltak szerint azonosítja. A bankszámla elnevezésében szerepelnie kell a számlatulajdonos teljes vagy rövidített nevének.

(5) A hitelintézet köteles a bankszámlák megnyitásához benyújtott dokumentumokat, illetőleg azok másolatát a bankszámla fennállása során, valamint a megszüntetését követően legalább 10 évig megőrizni.

(6) A belföldi jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság – törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a készpénzben teljesíthető fizetések céljára szolgáló pénzeszközök kivételével, köteles pénzeszközeit pénzforgalmi bankszámlán tartani, pénzforgalmát pénzforgalmi bankszámlán lebonyolítani, s ennek érdekében bankszámlaszerződést kötni. E rendelkezést alkalmazni kell a gazdasági tevékenységgel kapcsolatos pénzeszköz tekintetében az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemélyre, ideértve az egyéni vállalkozót is

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Párosítsa a következő fogalmakat és meghatározásokat! Kösse össze az összetartozókat!

Bankszámla	Egy olyan kimutatás, amelyen a bank vezeti az ügyfele pénzügyeit, teljesíti a kifizetéseket, fogadja a részére érkező befizetéseket, teljesíti rendelkezéseit
Bankszámla kivonat	Egy olyan elszámolás, melyet a bankszámlán történő mozgásokról a bank általában havonta küld a bankszámla tulajdonosának.
Betéti kártya	Birtokosa csak akkora összeget fizethet ki a kártyával, amely összeg a bankszámlán szerepel.
Business kártya	A vállalkozások számláihoz kapcsolt, általuk birtokolt bankkártya
Hitelkártya	E kártya esetében a bank a megbízható és biztos jövedelemmel rendelkező ügyfél részére még akkor is biztosít hitelkeretet, ha a banknál nem vezetett számlát

2. feladat

Lásd a Szakmai információ tartalom 2. számú ábráját.

3. feladat

1. szemelvény:

A bankszámlanyitás feltételei

A bank kivétel nélkül mindig köteles azonosítani ügyfeleit, ezért személyi okmányok (személyi igazolvány, útlevél, lakcímet igazoló hatósági igazolvány) bemutatását követően nyitja meg a számlát. A legtöbb banknál a számlanyitásnak kötelező minimális összege is van. A hitelintézetek nem csupán számlavezetést, hanem az egyes számlákhoz kapcsolódóan különböző szolgáltatáscsomagokat is kínálnak, amelyek előnyei elsősorban az árakban rejlenek. Bankszámlanyitáskor nemcsak a különböző díjakat és jutalékokat célszerű figyelembe venni, – hiszen a díjak és jutalékok változhatnak! –, hanem számolni kell az egyéb szolgáltatásokkal (pl. kártyalehetőségek) és a kamatokkal is. Ha bankszámlánkat családtagjaink is használni kívánják, csakis meghatalmazásunk alapján tehetik ezt meg. Egyes hitelintézeteknél külön családi számlacsomagot is kínálnak.

2. szemelvény:

A pénzforgalmi számla nyitásának feltételei:

- társasági szerződés, alapító okirat, vállalkozói igazolvány,
- cégbírósági bejegyzést, vagy kérelmének benyújtását igazoló okirat,
- adószám,
- KSH szám,
- aláírási címpéldány,
- számlanyitási kérelem és
- banki aláírás – karton.

MUNKANYELV

A PÉNZFORGALOM LEBONYOLÍTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ DÖNTÉSEK ÉS FELADATOK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Vállalkozásában havonta ki kell fizetnie a közüzemi szolgáltatások díját (víz, gáz, csatornadíj, elektromos áram, stb.), és rendszeresen ki kell fizetnie szállító partnereinek a beszerzett áruk ellenértékét. Milyen módon tudja ezeket a kötelezettségeket teljesíteni? Páros munkában vitassák meg és összesítsék milyen fizetési módokkal találkozott eddigi szakmai gyakorlata során a vagy magánemberként. Sorolja fel őket az alábbi helyen, majd próbálja meg csoportosítani őket!

A szaktanárral beszéljék meg, milyen módozatokat gyűjtöttek össze és azok hogyan csoportosíthatóak. Egészítse ki vázlatát, ha szükséges.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A vállalkozóknak napra készen követniük kell fizetési kötelezettségeiket. A mikro-, kis-és középvállalkozások még jól elboldogulnak egy egyszerű naptár segítségével, melyben minden beérkező számla fizetési határidejét és összegét nyilvántartják, valamint jelölik az előre tervezhető kiadások várható idejét és összegét is, mint pl. bérfizetés és járulékai, az ÁFA – bevallás és befizetés időpontja, stb.

Nagyvállalatok erre a tevékenységre már pénzügyi osztályt hoznak létre, részben a beérkező számlák nagy száma, részben azok értéke miatt.

A vállalkozásoknak alapvető érdeke a **kötelezettségvállalások és azok teljesítésének nyilvántartása**. Ennek az az oka, hogy ha nem a feltételeknek megfelelően fizet a vállalkozás, akkor többletköltségekkel (pl. büntetőkamattal) kell számolnia, valamint romlik a vállalat megítélése is.

A vállalat számviteli nyilvántartásaiból mindig megállapíthatóak a vállalkozás kötelezettségei és követelései, melynek szoros kapcsolata van a vállalat **vagyonmérlegével**. Ezzel részletesebben a 7. tananyagfelemben foglalkozunk.

A legjellemzőbb kötelezettsége a vállalatnak a szállítókkal szemben van (melyek pl. áruvásárlásból, szolgáltatások igénybevételéből, közművek használatából fakadhatnak). Ezen kívül a kereskedelmi vállalatok jelentős, rendszeres kötelezettsége még a munkabér és az ahhoz kapcsolódó közterhek kifizetése, valamint az állammal illetve bankokkal szembeni fizeti kötelezettség.

A szállítóknak történő fizetés előtt a vállalkozások ellenőrzik a beérkező számláikat. **Összevetik azokat a megrendelésekkel és áruátvétel dokumentumaival.**

Ellenőrzik:

- az áru beérkezését vagy szolgáltatás igénybevételét igazoló dokumentumot, pl. számla, árubevételezési jegy, stb.
- a számla és az átvett áru értékének azonosságát,
- az esetleges eltérések bizonylatait, mint pl. mennyiségi hiány esetén.

Amennyiben ezeket rendben találják (és a számla megfelel az alaki, formai követelményeknek), akkor fizetnek.

A teljesítés és dokumentumainak ellenőrzésével elkerülhető, hogy olyan áruért vagy szolgáltatásért fizessenek, amelyet nem vettek át vagy nem vettek igénybe.

Most már fizethet a vállalkozás, de hogyan, milyen módon?

A vállalkozások a szállítóiknak meghatározott feltételekkel kell hogy fizessenek. **A fizetési feltételek** kialakítása a szállító és a vevő megállapodásának függvénye.

Melyek ezek?

- A fizetés pénzneme (belföldi partnerek esetében jellemzően Ft),
- a fizetés határideje, és
- a fizetési mód.

A fizetési mód és a fizetés határideje összefüggnek egymással. Általában az azonnali fizetés készpénzben történik, míg a hosszabb határidővel zajló fizetések valamilyen készpénz nélküli fizetéssel bonyolódnak le.

Ha a szállító már régi kapcsolatban áll a vásárlójával, illetve a piaci verseny erre kényszeríti, akkor hosszabb fizetési határidőt is adhat, míg új partnernél, vagy pénzügyileg nem megbízható vállalkozásokkal szemben általában az azonnali készpénzes fizetést választják.

A fizetési módok tehát két nagy csoportra oszthatóak:

- készpénzes vagy
- készpénz nélküli fizetésre.

A KÉSZPÉNZES FIZETÉS JELLEMZŐI

A gazdálkodó szervezetek egymás közötti kapcsolatában nem jellemző, inkább csak egy üzleti kapcsolat kezdeti bizalmatlansága miatt alkalmazzák. Jellemzően kisebb összegű kifizetéseknél használják.

Ha készpénzben fizet a vállalkozás, akkor azt a házipénztárból teszi. A házi pénztárba a bankszámlájáról vehet fel pénzt, illetve a beáramló készpénzes fizetések alkotják a pénzkészletét.

A házipénztárból való kifizetések szabályai

A házipénztárból kifizetni csak a kiadási pénztárbizonylat megfelelő kitöltésével lehet. A kiadási pénztárbizonylathoz mellékelni kell a fizetés jogcímének alapbizonylatát, bizonylatait. A kitöltött kiadási pénztárbizonylatot aláírja az összeg átvevője is, ezzel igazolva, hogy a pénz kifizetése részére megtörtént.

Napjaink kereskedelmi gyakorlatában előfordulhat az is, hogy kisebb vállalkozások a készpénzes vásárlásaikat az aznapi bevételből finanszírozzák. Természetesen ennek is meg van a lehetősége, ám a napi pénztárzárás bizonylatán megjelenik majd az ennek az összegnek megfelelő tétel.

A KÉSZPÉNZ NÉLKÜLI FIZETÉSI MÓDOK ÉS JELLEMZŐIK

A készpénz nélküli fizetés elterjedésének több oka van. Egyik, hogy sokkal biztonságosabb, mint a készpénzes fizetés, hiszen a fizetés könyvelési műveletekkel zajlik a pénztárbizonylatokban, a másik ok, hogy nem kell nagy tömegű készpénz biztonságos szállításáról, mozgatásáról gondoskodni. A harmadik ok, hogy nemzetgazdaságilag is kedvezőbb, mivel kevesebb készpénzre van szüksége a makrogazdaság szereplőinek, így kevesebbet kell gyártani és pótolni.

Ma Magyarországon a fizetési módokat a 232/2001. Kormányrendelet és a 9/2001. MNB rendelkezés szabályozza.

Ennek alapján a következő fizetési módokat különböztetjük meg:

- átutalás, amely lehet:
  - egyszerű átutalás,

- csoportos átutalás,
- beszedési megbízás, vagy inkasszó, amely lehet:
  - azonnali beszedési megbízás,
  - határidős beszedési megbízás,
  - csoportos beszedési megbízás,
- akkreditív, más néven okmányos meghitelezés, és
- csekk.

Az átutalás

Lényege, hogy a fizetésre kötelezett kezdeményezi a folyamatot. Utasítja a számlavezető bankját, hogy az általa megnevezett és számlaszáma alapján meghatározott kedvezményezettnek adott összeget írjon jóvá a számláján, és ezzel az összeggel terhelje meg a saját számláját. Ehhez átutalási megbízást kell kitölteni. Az alábbi minta "A Magyar Nemzeti Bank elnökének 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelete a pénzforgalom lebonyolításáról" c. dokumentumból való.

Kérjük, hogy az alábbi összeget fizetési számlánk terhére átutalni sziveskedjenek.

A fizető fél aláírása (a pénzforgalmi szolgáltatónál bejelentett módon)	A megbízás kelte	A fizető fél számláját vezető pénzforgalmi szolgáltató neve és székhelye
A fizető fél neve		
A fizető fél pénzforgalmi jelzőszáma		
A kedvezményezett neve		
(folytatás)		
Összeg (forintra kerekítve)		Ft
A kedvezményezett pénzforgalmi jelzőszáma		
Terhelési nap	Bizonylatszám	Fizetési rendszer
Jel ☒ Közlemény (Ha ez a sor hivatkozási számot tartalmaz, kérjük, írjon „X”-et a sor legelső kockájába.)		
Közlemény		

<93>

Kérjük, hogy a fenti sávra ne írjon és ne bélyegezzen!

Átutalási megbízás

5. ábra. Átutalási megbízás

A fentiek alapján az átutalás legalább háromszereplős tevékenység. Részt vesz benne a fizetésre kötelezett (pl. a vevő), a jogosult vagy kedvezményezett (pl. a szállító, aki az áru ellenértékére jogosult), és a bank, aki a tranzakciót elvégzi.

Az átutalást az ún. értékenapon végzik el, amely azt jelenti, hogy ezen a napon terhelik meg a számlatulajdonos bankszámláját az adott összeggel.

Csoportos átutalást akkor alkalmaznak, amikor azonos jogcímen több jogosult bankszámlájára kell meghatározott pénzüsszeget átutalni. Ekkor a kötelezett a bankot utasítja, hogy a "kötegelve" benyújtott megbízásokat teljesítse. Ilyen alkalom pl. a munkabér átutalása az alkalmazottaknak.

A beszedési megbízás (inkasszó)

Ezt a folyamatot az átutalással szemben épp a jogosult, kedvezményezett kezdeményezi. Megbízta a bankját, hogy a kötelezett bankszámlájáról adott összeget szedjen be, azt onnan emelje le, s helyezze az ő számlájára.

Természetesen az inkasszó csak abban az esetben működik, ha a fizetésre kötelezett ezt a fizetési módot a bankjánál engedélyezte, vagy adott feltételek meglétéhez kötötte.

Az azonnali beszedési megbízás esetében (prompt inkasszó) a fizetésre kötelezett nem kap előzetes értesítést a tranzakcióról, azt a bank a felhatalmazása értelmében végrehajtja. A jogosult azonban értesíti a kötelezettet az inkasszó benyújtásáról.

Prompt inkasszóval, a számlatulajdonos előzetes megbízása nélkül szedhet még be pénzt az állam, amikor ezt törvény vagy rendelet engedélyezi, pl. adótartozás esetén, vagy a számlatulajdonos váltójának lejártakor, amikor azt benyújtják a banknak.

A csoportos beszedési megbízás esetén a jogosult számlatulajdonos az azonos jogcímen, "kötegelve" benyújtott beszedési megbízások átadásával megbízta számlavezető hitelintézetét, hogy meghatározott összeget a bankszámlája javára és a kötelezettek bankszámláinak a terhére szedjen be. Így fizethetőek pl. a közművek számlái.

Ebben az esetben a fizetésre kötelezettet a terhelési nap⁵ előtt legalább 6 nappal értesítik a beszedési megbízásról az annak alapjául szolgáló számla vagy más bizonylat segítségével, s ez ellen a fizetésre kötelezett felszólalhat a bankjánál, s megtilthatja az inkasszót.

Határidős beszedési megbízásnál a bank értesíti a fizetésre kötelezettet a beszedési megbízás megérkezéséről, és azt csak a fizetésre kötelezett jóváhagyása után hajtja végre. Rendelkezésnek minősül az is, ha a fizető fél a kifogásolási határidőn belül nem él kifogásolási jogával. Az államkincstár is nyújthat be határidős beszedési megbízást.

---

⁵ Az inkasszónál az ún. terhelési nap a fontos, amely napon a kötelezett bankszámláját megterhelik az adott összeggel.

Az akkreditív (okmányos meghitelezés)

Jellemzően a külkereskedelmi forgalomban használjuk. Lényege, hogy mind a kötelezett, mind a jogosult biztos lehet abban, hogy a fizetés megtörténik, illetve hogy az csak akkor történik meg, ha a teljesítés rendben lezajlott.

Folyamata: a fizetésre kötelezett a számlavezető bankjánál elhelyezi a számla ellenértékét, akkreditívet nyit. (Ez történhet egy letét nyitásával, vagy a meghatározott összeg zárolásával a számláján is.) A bank csak abban az esetben fizeti ki a jogosultnak az összeget, ha az a megfelelő bizonylatokkal igazolja a hibátlan teljesítés megtörténtét. A bizonylatról a kötelezett és a jogosult előzetesen megállapodtak. A bank megvizsgálja a benyújtott bizonylatokat, és ha rendben találja azokat, kifizeti a nevezett összeget.

Az akkreditív csak a vállalkozások közötti fizetésre alkalmazható, lakossági fizetésekre nem.

A csekk

Külföldi filmekben gyakran láthattuk, hogy a nyertes csekken veszi át a nyereményt, vagy a jótékonykodó egy csekket ad a támogatott intézmény képviselőjének, vagy épp a munkabért csekken kapják meg az alkalmazottak, stb.

Hazánkban a csekkes fizetés ugyanakkor ritkább, bár a lehetősége adott mind a magán szférában mind a vállalkozások között. A csekkes fizetési módhoz szükség van a csekktömbre, amit a számlavezető pénzügyintézet csekkszámlaszerződéssel biztosít az ügyfele számára.

A csekk: egy írásbeli fizetési meghagyás a bank részére, melyben a kiállítója felszólítja a számlavezető pénzügyintézetét, hogy a csekk bemutatójának, vagy az azon megnevezett félnek meghatározott összeget fizessen ki, illetve utaljon át.

A csekkeknek, mint értékpapírnak alaki, formai és tartalmi követelményei vannak.

A csekk formai kellékei:

- a csekk megnevezés,
- meghatározott pénzügyösszeg fizetésére szóló feltétlen meghagyás,
- a fizetésre kötelezett neve,
- a fizetési hely megjelölése,
- a kiállítása keltezése,
- a csekk tulajdonosának aláírása.

A csekket a kiállításától számított 8 napon belül be kell nyújtani a banknak.

Készpénzkímélő fizetési módnak tekinthető az elektronikus fizetési eszközzel, jellemzően bankkártyával történő fizetés is.

Elektronikus fizetési eszköz⁶: a távolról hozzáférést biztosító fizetési eszköz és az elektronikus pénzeszköz készpénz-helyettesítő fizetési eszköz. Használhatják vállalkozások és magánszemélyek is fizetéseik teljesítésére.

Nem minősül elektronikus fizetési eszköznek az olyan eszköz, amely legfeljebb egy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéni vállalkozó áruja vagy szolgáltatása ellenértékének kiegyenlítésére alkalmas (mint pl. az üzemanyag társaságok tankoláshoz felhasználható kártyája, melyet csak az adott rendszámú autóhoz, az adott személy jelenlétében lehet használni és csak az adott kártyát kibocsátó vállalkozás töltőállomásain fogadják el).

A TELJESÍTÉSI HATÁRIDŐ ELMULASZTÁSÁNAK KÖVETKEZMÉNYEI

A teljesítési határidő részben a szerződés fizikai teljesítésére, részben a pénzügyi teljesítésre vonatkozik. A késedelmi kamat csak a fizetési határidő elmulasztására érvényes, míg a kötbér mindkét esetben alkalmazható.

A késedelmi kamat

A késedelmi kamatfizetési kötelezettséget, annak mértékét a Polgárjogi Törvénykönyv szabályozza. E törvény 301. §-a kimondja:

"(1) Pénztartozás esetében – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve akkor is köteles a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizetni, ha a tartozás egyébként kamatmentes. A kamatfizetési kötelezettség akkor is beáll, ha a kötelezett késedelmét kimentti.

(2) Ha a jogosultnak a késedelembe esés időpontjáig kamat jogszabály vagy szerződés alapján jár, a kötelezett a késedelembe esés időpontjától e kamaton felül – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű kamatot, de összességében legalább az (1) bekezdésben meghatározott kamatot köteles megfizetni.

(3) A felek által túlzott mértékben megállapított késedelmi kamatot a bíróság mérsékelheti.

(4) A jogosult követelheti a késedelmi kamatot meghaladó kárát.

A késedelmi kamat mértéke az 1990-es években a 20%-ot is elérhette, sőt meghaladhatta. Az Uniós csatlakozással a késedelmi kamat mértéke a jegybanki alapkamathoz kötött. Természetesen, ha a szerződésben a felek ettől eltérő mértékű késedelmi kamatot kötnek ki, akkor az érvényes. Azonban, ha ennek mértéke nem reális, akkor azt a bíróság megváltoztathatja. A törvény 301.§/a. pontja szerint a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékponttal növelt összege.

---

⁶ 232/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről

Mentesül a késedelmi kamat fizetése alól, ha a fizetésre kötelezett bebizonyítja, hogy határidőre teljesített.

A kötbér

Szintén a hibásan teljesített vagy nem teljesített szerződés esetén alkalmazzák.

A szerződő felek vállalják, hogy kötbért, pénzbeli ellenszolgáltatást nyújtanak a másik félnek, ha nem határidőre vagy nem a szerződéses feltételeknek megfelelően teljesítenek. A kötbér kikötésének szigorú alaki követelményei vannak, a kötbért csak pénzben határozhatják meg, meg kell határozni a kötbér alapját és mértékét is.

POSTAI CSEKKEK HASZNÁLATÁVAL TÖRTÉNŐ FIZETÉS

A csekkek befizetése a postán történik készpénzben, majd onnan kerül a jogosult bankszámlájára.

Gyakran találkozunk a "Készpénzátutalási megbízással", vagy az ún. sárgacsekkel. A csekk befizetésével az összeg átutalását kezdeményezzük a jogosult számlájára. Jellemzője, hogy a befizetéstől számított legalább 2 nap múlva jelenik meg a befizetésünk a kedvezményezett számláján, ugyanakkor nincs külön díja a befizetésnek. (Legalábbis a fizetéskor. Ugyanakkor a díjak megállapításakor a szállító természetesen ennek költségeit is belekalkulálta az árba.) "Sárga csekket" állít ki a legtöbb közüzemi szolgáltató az ügyfeleinek. Ezzel épp úgy találkozhatunk magánemberként, mint vállalkozóként, hiszen áramot, gázt, vizet vagy csatornahálózatot a vállalkozások is használnak.

A "Belföldi postautalvány", a "rózsaszín" csekkes befizetés időtartama legalább 2 nap, azaz a postai befizetéstől számítva legalább 2 nap kell eltelnie, hogy a jogosult megkapja a pénzt. Az ilyen csekk használatának költségei is vannak, amely függ a feladott pénz összegétől. A pénz feladója ezt a költséget ki kell fizesse az utalvány feladásakor.

6. ábra. Belföldi postautalvány

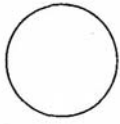
EGY KIS KITÉRŐ: LEVÉLKÜLDEMÉNYEK FELADÁSA

Postai levélben pénzt ne küldjünk! Egyéb küldemények is lehetnek azonban kiemelt fontosságúak. Gyakorta igazolni kell egy-egy küldemény feladásának tényét, pl. APEH felé zajló levelezés, ahol a határidőket be kell tartani. Ennek érdekében a postán a vállalkozások a küldeményeiket általában postakönyvvel adják fel. Ebben nyoma marad annak, hogy mely címzetteknek, milyen iktatószámú levelet mikor adtak fel.

A kézbesítésnél kiköthetők bizonyos szabályok, amelyek teljesítéséért a posta költségeket számít fel.

Ilyen kérés lehet:

- a gyorsított kézbesítés, amelyet elsőbbségi küldeményként való feladással érhetünk el,
- az ajánlott küldemény feladása, amikor a feladó igazolni tudja, hogy mikor adta fel az adott küldeményt a postán, és
- a tértivevényes kézbesítés, amikor a levél átvételekor alá kell írni egy erre a célra rendszeresített dokumentumot, amelyet a feladó megkap.

		A szolgáltatásról a Magyar Posta Zrt. Üzletszabályzata ad részletes útmutatót (A bekeretezett, sötétített részt a feladó tölti ki.)	
A feladó neve és címe		Különleges szolgáltatások: * ☐ ak ☐ PRI ☐ PL ☐ légi	
Ajánlott ☐ ☐ Tértivevény ☐ ☐ Értéknyilvántartás		Érték: (csak értéknyilvántartásnál)	
Csomag ☐		Utánvétel:	
A címzett neve és címe:		Felvételi idő:	
Súly: (csak értéknyilvántartás esetén)	Feladási díj:	Felvevő aláírása:	
Küldeményazonosító:			

*Tájékoztató a hátoldalon

 Újrafelhasznált papír

7. ábra. Postai feladóvevény

Összefoglalásként válasz a felvetett esetre:

Egyénenként eltérő megoldások szülehetnek. Válaszlehetőségek pl.:

- készpénzes fizetés,
- utalványos (sárga csekkes) befizetések,
- átutalás, csoportos átutalás,
- beszedési megbízás, csoportos beszedési megbízás,
-
-

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1.

Olvassa el az alábbi szemelvényt, húzza alá benne a legfontosabb fogalmakat, melyek a fizetési móddal és határidővel kapcsolatosak és fogalmazza meg milyen problémára hívja fel a figyelmet!

Módosult a sárga csekkes befizetés⁷

2010. Június 07., 06:13

Többmillió embernek okozhat bosszúságot és többletkiadást egy új jogszabály, melynek értelmében már nem elég, ha a "sárga csekken" feltüntetett fizetési határidőig fizetjük be a különféle közműdíjakat vagy telefonszámlákat. Május elsejétől ezen időpontig meg is kell jelennie az összegnek a kedvezményezett számláján. Ellenkező esetben késedelmi pótlékot számíthatnak fel.

A korábbi szabályok akkor tekintették teljesítettnek a sárga csekkel történő készpénzbefizetést, ha azt a fogyasztó a Magyar Posta valamelyik pénztáránál befizette. Mindenki tisztában volt azzal, hogy a csekken feltüntetett fizetési határidő azonos a befizetési határidővel, hiszen még az APEH is elfogadta ha a személyi jövedelemadóként 20-án éjfélig befizettük. Egy új jogszabály szerint azonban a fizetés csak akkor teljesül, ha csekken feltüntetett összeg megjelenik a kedvezményezett számláján.

Emiatt több szolgáltató is jelezte fogyasztóinak, hogy kövessék a csekken lévő fizetési határidőt, és igyekezzenek minél korábban – de legalábbis két nappal a határidő előtt – befizetni az összeget, mivel a posta részére az újonnan létrehozott jogszabály maximum két napot ad a kedvezményezetthez történő utalásra.

Eddig is sikerült tartani a két napos határidőt, hiszen mindig ennyi idő állt a Magyar Posta rendelkezésére – nyilatkozta lapunknak Tomecskó Tamás, a Magyar Posta szóvivője. Hozzátette: erre soha nem volt panasz, és folyamatosan ellenőrzi is a felügyelő szervezet ezen határidő betartását. Szerinte a fogyasztók ezután is egyszerűen nyomon tudják majd követni, hogy mikor kell befizetni a csekket, hiszen a határidőből csak le kell vonniuk két napot. Amennyiben "rózsaszín csekkel" fizetnek a fogyasztók, úgy szintén két nap alatt teljesíti a posta az átutalást. Az előírás pedig már a májusi adóbevallásokra is vonatkozott – tette hozzá.

A megszokás miatt azonban a fogyasztók ezt könnyen figyelmen kívül hagyhatják, ami késedelmi pótlékot vonhat maga után. Néhány szolgáltató azonban hosszabb türelmi idővel segíti az új rendszerre való átállást.

Az ügyfeleket az ismert ügyfélszolgálati csatornákon keresztül tájékoztatjuk, mint számlalevél, internetes honlap, ügyfélszolgálati irodák – nyilatkozta lapunknak Majtényi Kálmán, a Díjbeszedő Holding Zrt. díjbeszedési és ügyfélszolgálati igazgatója.

Hozzátette: az átállás első néhány hónapja során mindenképpen eltekintenek az 1–2 napos csúszásokból eredő késedelmi kamat felszámításától. Ugyanakkor arra is gondot fordítanak, hogy az ügyfeleik továbbra is a befizetés határideje előtt legalább tíz nappal megkapják a számlaleveleiket.

A kézbesítés a Díjnet-rendszer ügyfelei számára a leggyorsabb: itt ugyanis a számlák már az elkészülés pillanatától elérhetőek, melyről emailben is értesítik az ügyfelet.

⁷ <http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=306817>

A Díjbeszedő Zrt. munkatársai még nem találkoztak említésre méltó késéssel a posta részéről. Arra azonban figyelmeztetik ügyfeleiket, hogy késés esetén késedelmi pótlékot számítanak fel, melyet a Ptk. határoz meg, ez jelenleg 6,25 százalék.

Az Elműnél is egy-két napnál hosszabb a türelmi idő – tájékoztatta lapunkat a sajtóosztály. Emiatt nem lényegi kérdés egyelőre, hogy a posta tartani tudja-e a két napos átutalási határidőt, hangsúlyozták. A Főgáz szintén ésszerű türelmi időt határozott meg, ami addig tart, míg megszokják az emberek az új rendszert – közölte lapunkkal Bálint Norbert, a Főgáz szóvivője. Annak érdekében, hogy mindenki tudjon a változásról hírlevélben, illetve interneten is tájékoztatják a fogyasztókat.

2.

Olvassa el az alábbi szemelvényt, majd húzza alá azokat az elemeket, melyek a "sárga csekkes" befizetés ellen szólnak.

A szemelvény után kijelölt helyre gyűjtse össze ezeket!

Sárga csekk: az ingyenesség a legköltségesebb⁸

Még mindig a hungarikumnak számító postai sárga csekken intézi pénzforgalmi utalásait a legtöbb hazai kisvállalkozás, holott ennek költségei nem átláthatók.

Magyarországon jelenleg mintegy 1600 olyan szolgáltató van, amely számára ügyfelei csoportos beszédési megbízással fizetnek. A pénzügyi elszámolás-forgalomért felelős Giro Zrt. kimutatása szerint itthon egy évben összesen 60 millió, bankszámlák közötti, csoportos beszédési tranzakció történik, jelentős hányaduk kisvállalatokhoz kötődhet. Ezzel szemben a postán kezdeményezett ilyen jellegű átutalások száma még mindig 150 millió egy évben, ennek igen nagy hányadát feltehetőleg szintén kkv-k kezdeményezik.

A hazai hitelintézetek többségénél ma jellemzően az átutalt összeg 0,2-2 ezrelékére, általában minimum 250-350 forintra rúg egy papíralapú banki átutalás költsége. Vállalati számlacsomagnál azonban több helyütt ingyenes a havi első néhány utalás, ennek fejében viszont esetleg más költségek magasabbak. Ugyanez a tarifa elektronikus banki út esetén 0,1 és 2 ezrelék között marad, a vállalati számla(csomag) típusától függően. Ehhez társul persze a számlavezetés, esetleg a bankkártya költsége is.

„A sárga csekkes befizetés látszólag ingyenes a postán, csak hogy terhét az ügyfeleknek az adott szolgáltató díjában kell megfizetniük” – húzta alá Legeza Péter, a Giro Zrt. elnökövezérigazgatója nemrég egy bankkonferencián. Szerinte emiatt törvénymódosítással kellene kötelezni a szolgáltatókat arra, hogy havi számláikon tüntessék fel a postai pénzforgalom díját. A banki átutalással fizetőknek pedig (a postát használókkal ellentétben) nem kellene a csekk árát elrejtve megfizetniük a szolgáltatásban.

---

⁸ [http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20071210/sarga_csekk_ingyenesség/](http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20071210/sarga_csekk ingyenesség/)

Drága tételek

A Magyar Posta Zrt. pénzforgalmi üzletszabályzata szerint náluk ma 3,36 ezrelék egy normál, 2 munkanap alatt a (közüzemi) szolgáltató bankszámlájára érkező készpénzátutalási megbízás díja (viszont nincs rögzített minimumdíj). Igaz, a legnagyobb közszolgáltatók egyedi megállapodásokkal ennél olcsóbb (sajnos nem nyilvános mértékű) díjat tudnak elérni. Ha viszont egy átlagos ügyfél esetleg 6 órán belüli expressz utalást kérne, ennek felára tételenként még 187 forint lenne.

További költségelem a szolgáltatónak a csekk előállítási díja. Ez a megrendelt tételszámtól és a feltüntetendő adatoktól függően legalább nettó 3,50–9,50 forint darabonként. A szolgáltatóknak ráadásul utalásonként további 62–78 forintba kerül, hogy a postától papíron vagy elektronikus alapon listát kapjanak, amelynek segítségével azonosítani tudják a bankszámlájukra tömegével érkező befizetések feladóit.

E díjakat a posta a fogadó bank közreműködésével a (közüzemi) szolgáltatónak számítja fel. Utóbbi pedig saját áram-, gáz- vagy éppen vízdíja részeként, vélhetően a működési költség elemeként hárítja tovább az ügyfelekre. Így a látszólag ingyenes csekkfeladás persze végül mégis pénzbe kerül a vállalati ügyfélnek.

Ki a pénzt, be a pénzt

Az Üzlet & Siker megkereste a Fővárosi Vízműveket, a Budapesti Elektromos Műveket (Elmű Nyrt.) és a Fővárosi Gázművek (Főgáz) Zrt.-t, de semelyiknél nem tudták meghatározni, pontosan mekkora az ügyfél terhe a postai átutalások nyomán. Ezt a vállalatoknak (és magánszemélyeknek) kiküldött havi díjértésítő sem tartalmazza külön.

Nota bene az egyik közüzemi szolgáltatónál nem is tartották volna szerencsésnek ennek közlését, hiszen – úgymond – ezt az ügyfelek társadalmi szolidaritási elven fizetik. Ugyanazon alapon, mint ahogy egyforma átlagdíjat fizet az, akihez hosszabb, és akihez rövidebb vezetéken jut el a közüzemi szolgáltatás, noha ezek költsége eltérő.

Boross Norbert, az Elmű igazgatója szerint náluk az összes budapesti ügyfél 40 százaléka fizeti a díjat banki átutalással, a kisvállalatoknál vélhetően magasabb ez az arány. Vidéken jóval nagyobb a csekkes fizetők hányada, bizonyára azért, mert sok kistelepülésen nincs bankfiók, az elektronikus fizetési lehetőségeket pedig kevesen használják (például kellő internetes kapcsolat híján).

Sok kisvállalatnak megoldást jelenthetne, ha a Magyar Posta teljes körű céges bankszolgáltatást – akár számlavezetést – is ajánlana. Ilyen lehetősége azonban egyelőre csak a lakosságnak van, amely már 110 ezer számlát nyitott a postákon.

A POS-terminállal felszerelt postafiókokban arra sincs mód, hogy a vállalati ügyfél díjmentesen bankkártyával fizethesse a csekkes utalásokat. Jelenleg ugyanis e helyeken is csak „kétlépéses megoldásra” van lehetőség: arra, hogy az ügyfél (díj fejében) készpénzt vegyen fel a terminált használva, majd a csekkutalvány segítségével készpénzbefizetést teljesítsen.

Csináltatott csekk

A szélesebb, banki kapcsolatokkal nemigen rendelkező ügyfélkörű, de sok befizetést fogadó vállalkozásoknak viszont maguknak is lehetőségük van arra, hogy sárga postacsekket alkalmazzanak a hozzájuk érkező utalásokhoz. Ehhez először is megfelelő csekket kell előállíttatniuk. A Magyar Posta elszámoló központja segít ebben. Egyszerűsíti a helyzetet, hogy a hivatalos formátumú csekkek előállításával, nyomdai megjelenítésével még közel 30 magánvállalkozás is foglalkozik az országban, a posta engedélyével.

A cégnek itt arról kell döntenie, hogy egyszerű, vágott csekket igényel, vagy ügyféllevéllel, tájékoztatóval egybenyomtatva (a csekket arról leválasztható módon) kéri. Természetesen választható olyan csekk, amelyen – a számlatulajdonos kkv azonosítóin túl – előre kitöltik az ügyfelek bizonyos adatait vagy az utalandó összegeket.

Ami a bankszámlára érkezett befizetések azonosítását illeti, a cégnek ennek kapcsán csak akkor kell szerződnie a postaszolgáltatóval, ha az erről szóló adatok közlését elektronikus úton kéri (papíralapú, leporellós adatközlésnél tehát nem). A posta persze nem konkrét ügyfélneveket, hanem feldolgozási kódokat közöl a céggel.

A szolgáltatás beindultával a továbbiakban a kkv kizárólag saját bankján keresztül érintkezik a postai szolgáltatóval. Így bankfiókjában kapja meg az utalási periódusok végén a befizetők listáját, illetve hó végén számlázzák neki az átutalási díjakat.

Beszélgék meg közösen a kijegyzetelt elemeket!

3.

Ön egy pékség kereskedelmi vezetője. Mikor alkalmazna készpénzes, mikor készpénzkímélő fizetési módot és ez utóbbiak közül melyiket? Az alábbi helyen fejtse ki gondolatait!

Megoldás

1. Módosult a sárga csekkes befizetés⁹

2010. június 07., 06:13

Többmillió embernek okozhat bosszúságot és többletkiadást egy új jogszabály, melynek értelmében már nem elég, ha a "sárga csekken" feltüntetett fizetési határidőig fizetjük be a különféle közműdíjakat vagy telefonszámlákat. Május elsejétől ezen időpontig meg is kell jelennie az összegnek a kedvezményezett számláján. Ellenkező esetben késedelmi pótlékot számíthatnak fel.

A korábbi szabályok akkor tekintették teljesítettnek a sárga csekkel történő készpénzbefizetést, ha azt a fogyasztó a Magyar Posta valamelyik pénztáránál befizette. Mindenki tisztában volt azzal, hogy a csekken feltüntetett fizetési határidő azonos a befizetési határidővel, hiszen még az APEH is elfogadta ha a személyi jövedelemadóként 20-án éjfélig befizettük. Egy új jogszabály szerint azonban a fizetés csak akkor teljesül, ha csekken feltüntetett összeg megjelenik a kedvezményezett számláján.

Emiatt több szolgáltató is jelezte fogyasztóinak, hogy kövessék a csekken lévő fizetési határidőt, és igyekezzenek minél korábban – de legalábbis két nappal a határidő előtt – befizetni az összeget, mivel a posta részére az újonnan létrehozott jogszabály maximum két napot ad a kedvezményezetthez történő utalásra.

Eddig is sikerült tartani a két napos határidőt, hiszen mindig ennyi idő állt a Magyar Posta rendelkezésére – nyilatkozta lapunknak Tomecskó Tamás, a Magyar Posta szóvivője. Hozzátette: erre soha nem volt panasz, és folyamatosan ellenőrzi is a felügyelő szervezet ezen határidő betartását. Szerinte a fogyasztók ezután is egyszerűen nyomon tudják majd követni, hogy mikor kell befizetni a csekket, hiszen a határidőből csak le kell vonniuk két napot. Amennyiben "rózsaszín csekkel" fizetnek a fogyasztók, úgy szintén két nap alatt teljesíti a posta az átutalást. Az előírás pedig már a májusi adóbevallásokra is vonatkozott – tette hozzá.

⁹ <http://www.nepszava.hu/articles/article.php?id=306817>

A megszokás miatt azonban a fogyasztók ezt könnyen figyelmen kívül hagyhatják, ami késedelmi pótlékot vonhat maga után. Néhány szolgáltató azonban hosszabb türelmi idővel segíti az új rendszerre való átállást.

Az ügyfeleket az ismert ügyfélszolgálati csatornákon keresztül tájékoztatjuk, mint számlalevél, internetes honlap, ügyfélszolgálati irodák – nyilatkozta lapunknak Majtényi Kálmán, a Díjbeszedő Holding Zrt. díjbeszedési és ügyfélszolgálati igazgatója. Hozzátette: az átállás első néhány hónapja során mindenképpen eltekintenek az 1-2 napos csúszásokból eredő késedelmi kamat felszámításától. Ugyanakkor arra is gondot fordítanak, hogy az ügyfelek továbbra is a befizetés határideje előtt legalább tíz nappal megkapják a számlaleveleiket.

A kézbesítés a Díjnet-rendszer ügyfelei számára a leggyorsabb: itt ugyanis a számlák már az elkészülés pillanatától elérhetőek, melyről emailben is értesítik az ügyfelet. A Díjbeszedő Zrt. munkatársai még nem találkoztak említésre méltó késéssel a posta részéről. Arra azonban figyelmeztetik ügyfeleiket, hogy késés esetén késedelmi pótlékot számítanak fel, melyet a Ptk. határoz meg, ez jelenleg 6,25 százalék.

Az Elműnél is egy-két napnál hosszabb a türelmi idő – tájékoztatta lapunkat a sajtóosztály. Emiatt nem lényegi kérdés egyelőre, hogy a posta tartani tudja-e a két napos átutalási határidőt, hangsúlyozták. A Főgáz szintén ésszerű türelmi időt határozott meg, ami addig tart, míg megszokják az emberek az új rendszert – közölte lapunkkal Bálint Norbert, a Főgáz szóvivője. Annak érdekében, hogy mindenki tudjon a változásról hírlevélben, illetve interneten is tájékoztatják a fogyasztókat.

2. Olvassa el az alábbi szemelvényt, majd húzza alá azokat az elemeket, melyek a "sárga csekkes" befizetés ellen szólnak. A szemelvény alatt kijelölt helyre gyűjtse össze ezeket!

Sárga csekk: az ingyenesség a legköltségesebb¹⁰

Még mindig a hungarikumnak számító postai sárga csekken intézi pénzforgalmi utalásait a legtöbb hazai kisvállalkozás, holott ennek költségei nem átláthatók.

Magyarországon jelenleg mintegy 1600 olyan szolgáltató van, amely számára ügyfelei csoportos beszedési megbízással fizetnek. A pénzügyi elszámolás-forgalomért felelős Giro Zrt. kimutatása szerint itthon egy évben összesen 60 millió, bankszámlák közötti, csoportos beszedési tranzakció történik, jelentős hányaduk kisvállalatokhoz kötődhet. Ezzel szemben a postán kezdeményezett ilyen jellegű átutalások száma még mindig 150 millió egy évben, ennek igen nagy hányadát feltehetőleg szintén kkv-k kezdeményezik.

A hazai hitelintézetek többségénél ma jellemzően az átutalt összeg 0,2-2 ezrelékére, általában minimum 250-350 forintra rúg egy papíralapú banki átutalás költsége.

---

¹⁰ http://www.fn.hu/vallalkozas_print/20071210/sarga_csekk_ingyenesseg/

Vállalati számlacsomagnál azonban több helyütt ingyenes a havi első néhány utalás, ennek fejében viszont esetleg más költségek magasabbak. Ugyanez a tarifa elektronikus banki út esetén 0,1 és 2 ezrelék között marad, a vállalati számla(csomag) típusától függően. Ehhez társul persze a számlavezetés, esetleg a bankkártya költsége is.

„A sárga csekkes befizetés látszólag ingyenes a postán, csak hogy terhét az ügyfeleknek az adott szolgáltató díjában kell megfizetniük” – húzta alá Legeza Péter, a Giro Zrt. elnökövezérigazgatója nemrég egy bankkonferencián. Szerinte emiatt törvénymódosítással kellene kötelezni a szolgáltatókat arra, hogy havi számláikon tüntessék fel a postai pénzforgalom díját. A banki átutalással fizetőknek pedig (a postát használókkal ellentétben) nem kellene a csekk árát elrejtve megfizetniük a szolgáltatásban.

Drága tételek

A Magyar Posta Zrt. pénzforgalmi üzletszabályzata szerint náluk ma 3,36 ezrelék egy normál, 2 munkanap alatt a (közüzemi) szolgáltató bankszámlájára érkező készpénzátutalási megbízás díja (viszont nincs rögzített minimumdíj). Igaz, a legnagyobb közszolgáltatók egyedi megállapodásokkal ennél olcsóbb (sajnos nem nyilvános mértékű) díjat tudnak elérni. Ha viszont egy átlagos ügyfél esetleg 6 órán belüli expressz utalást kérne, ennek felára tételenként még 187 forint lenne.

További költségelem a szolgáltatónak a csekk előállítási díja. Ez a megrendelt tételszámtól és a feltüntetendő adatoktól függően legalább nettó 3,50–9,50 forint darabonként. A szolgáltatóknak ráadásul utalásonként további 62–78 forintba kerül, hogy a postától papíron vagy elektronikus alapon listát kapjanak, amelynek segítségével azonosítani tudják a bankszámlájukra tömegével érkező befizetések feladóit.

E díjakat a posta a fogadó bank közreműködésével a (közüzemi) szolgáltatónak számítja fel. Utóbbi pedig saját áram-, gáz- vagy éppen vízdíja részeként, vélhetően a működési költség elemeként hárítja tovább az ügyfelekre. Így a látszólag ingyenes csekkfeladás persze végül mégis pénzbe kerül a vállalati ügyfélnek.

Ki a pénzt, be a pénzt

Az Üzlet & Siker megkereste a Fővárosi Vízműveket, a Budapesti Elektromos Műveket (Elmű Nyrt.) és a Fővárosi Gázművek (Főgáz) Zrt.-t, de semelyiknél nem tudták meghatározni, pontosan mekkora az ügyfél terhe a postai átutalások nyomán. Ezt a vállalatoknak (és magánszemélyeknek) kiküldött havi díjértésítő sem tartalmazza külön.

Nota bene az egyik közüzemi szolgáltatónál nem is tartották volna szerencsésnek ennek közlését, hiszen – úgymond – ezt az ügyfelek társadalmi szolidaritási elven fizetik. Ugyanazon alapon, mint ahogy egyforma átlagdíjat fizet az, akihez hosszabb, és akihez rövidebb vezetéken jut el a közüzemi szolgáltatás, noha ezek költsége eltérő.

Boross Norbert, az Elmű igazgatója szerint náluk az összes budapesti ügyfél 40 százaléka fizeti a díjat banki átutalással, a kisvállalatoknál vélhetően magasabb ez az arány.

Vidéken jóval nagyobb a csekkes fizetők hányada, bizonyára azért, mert sok kistelepülésen nincs bankfiók, az elektronikus fizetési lehetőségeket pedig kevesen használják (például kellő internetes kapcsolat híján).

Sok kisvállalatnak megoldást jelenthetne, ha a Magyar Posta teljes körű céges bankszolgáltatást – akár számlavezetést – is ajánlana. Ilyen lehetősége azonban egyelőre csak a lakosságnak van, amely már 110 ezer számlát nyitott a postákon.

A POS-terminállal felszerelt postafiókokban arra sincs mód, hogy a vállalati ügyfél díjmentesen bankkártyával fizethesse a csekkes utalásokat. Jelenleg ugyanis e helyeken is csak „kétlépéses megoldásra” van lehetőség: arra, hogy az ügyfél (díj fejében) készpénzt vegyen fel a terminált használva, majd a csekktulajvány segítségével készpénzbefizetést teljesítsen.

Csináltatott csekk

A szélesebb, banki kapcsolatokkal nemigen rendelkező ügyfélkörű, de sok befizetést fogadó vállalkozásoknak viszont maguknak is lehetőségük van arra, hogy sárga postacsekket alkalmazzanak a hozzájuk érkező utalásokhoz. Ehhez először is megfelelő csekket kell előállíttatniuk. A Magyar Posta elszámoló központja segít ebben. Egyszerűsíti a helyzetet, hogy a hivatalos formátumú csekkek előállításával, nyomdai megjelenítésével még közel 30 magánvállalkozás is foglalkozik az országban, a posta engedélyével.

A cégnek itt arról kell döntenie, hogy egyszerű, vágott csekket igényel, vagy ügyféllevéllel, tájékoztatóval egybenyomtatva (a csekket arról leválasztható módon) kéri. Természetesen választható olyan csekk, amelyen – a számlatulajdonos kkv azonosítóin túl – előre kitöltik az ügyfelek bizonyos adatait vagy az utalandó összegeket.

Ami a bankszámlára érkezett befizetések azonosítását illeti, a cégnek ennek kapcsán csak akkor kell szerződnie a postaszolgáltatóval, ha az erről szóló adatok közlését elektronikus úton kéri (papíralapú, leporellós adatközlésnél tehát nem). A posta persze nem konkrét ügyfélneveket, hanem feldolgozási kódokat közöl a céggel.

A szolgáltatás beindultával a továbbiakban a kkv kizárólag saját bankján keresztül érintkezik a postai szolgáltatóval. Így bankfiókjában kapja meg az utalási periódusok végén a befizetők listáját, illetve hó végén számlázzák neki az átutalási díjakat.

3.

Tanulónként eltérő megoldások lehetségesek, íme egy a több lehetőség közül:

Kiskereskedelmi forgalomban készpénzes vásárlások zajlanak elsősorban, hiszen egy pékségben nem költenek el általában több ezer Ft-ot a vásárlók. Azonban, ha igényli a célcsoport, kialakíthatnák a kártyás fizetési lehetőséget is.

A vevő kiskereskedőkkel a kapcsolat elején készpénzes vagy "sárga csekkes" befizetést alkalmaznák, majd később a megbízható vállalkozók esetében áttérnének a heti átutalásos esetleg a beszédési megbízásos fizetésre.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Párosítsa az alábbi jellemzőket a hozzájuk tartozó fogalmakkal! Írja be soronként a megfelelő betűjelet a táblázatba!

A fizetésre kötelezett kezdeményezi.	
Feltétele, hogy a számlavezető banknál adott összeget a számla kiegyenlítésére elhelyezzek.	
A kedvezményezett kezdeményezi.	
Jellemzője az értéknap.	
Munkabérfizetésnél előnyös az alkalmazása.	
Lakossági pénzforgalomban nem alkalmazható.	
POS terminál szükséges hozzá.	
Kiadási pénztárbizonylatot kell kiállítani.	
Értesítik a fizetésre kötelezettet a kifizetés engedélyezése érdekében.	
A kifizetés megtörténik a kötelezett előzetes engedélyezése nélkül is.	
Távoli elérést biztosít a számlánkhöz.	
Hazánkban a külkereskedelemben alkalmazzák első sorban.	
Mellékelni kell az alapbizonylatot is.	
Jellemzője a terhelési nap.	
Csekk számlaszerződést kell kötni alkalmazásához.	
A fizetés csak könyvelési művelet.	
Szigorú alakisághoz kötött.	
A házipénztáron keresztül valósul meg.	
A bank csak akkor fizet, ha a megfelelő dokumentumokat megkapta és ellenőrizte.	
Legalább 3 szereplős ügylet.	

A	Átutalás	F	akkreditív
B	csoportos átutalás	G	csekk
C	inkasszó	H	elektronikus fizetési mód
D	prompt inkasszó	I	készpénzkímélő fizetési módok
E	határidős inkasszó	J	készpénzes fizetések

2. feladat

Töltse ki a mellékelt átutalási megbízást az alábbi adatok alapján:

A vevő neve: Szupernova Bt, számlaszáma: 11700801-12345678-00000000, a szállító neve: Micimackó Kft, összeg: 25.000,- Ft, számlaszáma: 11711222-00112233-00000000. A terhelési nap a kiállítást követő 4. dátumnap, a szállító számlájának száma: EE1234, a közlemény rovata üres.

Kérjük, hogy az alábbi összeget bankszámlánk terhére átutalni sziveskedjenek.

Ha a hitelesítéshez pecsétet használnak, és a bizonylat fehér részén nincs elegendő hely a pecséthez, akkor erre a célra az első példány hátoldalát kérjük használni.

A megbízó aláírása (a hitelintézetnél bejelentett módon)		A megbízás kelte			
A megbízó neve					
A megbízó pénzforgalmi jelzőszáma					
A jogosult neve					
(folytatás)	VIBER	Összeg (forintra kerekítve)			Ft
A jogosult pénzforgalmi jelzőszáma					
Terhelési nap	Bizonylatszám	Megbízó országkódja	Jogcímkód	Jogosult országkódja	
Jel	Közlemény (ha ez a sor hivatkozási számot tartalmaz, kérjük, írjon „X”-et a sor legelső kockájába)				
Közlemény					

PFNY 10

<93>

Kérjük, hogy a fenti sávra ne írjon és ne bélyegezzen!

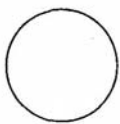
Átutalási megbízás

8. ábra. Átutalási megbízás

3. feladat

Adjon fel egy ajánlott küldeményt saját nevében az APEH Dél-Pesti Igazgatóságának részére, Pf. 320, irsz.: 1340.

Töltse ki ehhez az alábbi nyomtatványt!

 <p>A szolgáltatásról a Magyar Posta Zrt. Üzletszabályzata ad részletes útmutatót (A bekeretezett, sötétített részt a feladó tölti ki.)</p> <p>KÖNYVELT KÜLDEMÉNY FELADÓVEVÉNYE</p>		
A feladó neve és címe:		Különleges szolgáltatások: ☐ sk ☐ PRI ☐ PL ☐ légi
Ajánlott ☐ Tértivevény ☐ Értéknyilvánítás ☐ Csomag ☐		Érték: (csak értéknyilvánításnál)
A címzett neve és címe:		Utánvétel:
Súly: (csak értéknyilvánítás esetén)	Feladási díj:	Felvételi idő:
Küldeményazonosító:	Felvevő aláírása:	

*Tájékoztató a hátoldalon

 Újrafelhasznált papír

9. ábra. (A 7. sz. ábra alapján)

MUI

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A fizetésre kötelezett kezdeményezi.	A
Feltétele, hogy a számlavezető banknál adott összeget a számla kiegyenlítésére elhelyezzek.	F
A kedvezményezett kezdeményezi.	C
Jellemzője az értéknap.	A
Munkabérfizetésnél előnyös az alkalmazása.	B
Lakossági pénzforgalomban nem alkalmazható	F
POS terminál szükséges hozzá.	H
Kiadási pénztárbizonylatot kell kiállítani.	J
Értesítik a fizetésre kötelezettet a kifizetés engedélyezése érdekében.	E
A kifizetés megtörténik a kötelezett előzetes engedélyezése nélkül is.	D
Távoli elérést biztosít a számlánkhöz.	H
Hazánkban a külkereskedelemben alkalmazzák első sorban.	F
Mellékelni kell az alapbizonylatot is.	J
Jellemzője a terhelési nap.	C
Csekk számlaszerződést kell kötni alkalmazásához.	G
A fizetés csak könyvelési művelet.	I
Szigorú alakisághoz kötött.	G
A házipénztáron keresztül valósul meg.	J
A bank csak akkor fizet, ha a megfelelő dokumentumokat megkapta és ellenőrizte.	F
Legalább 3 szereplős ügylet.	I

A	Átutalás	F	akkreditív
B	csoportos átutalás	G	csekk
C	inkasszó	H	elektronikus fizetési mód
D	prompt inkasszó	I	készpénzkímélő fizetési módok
E	határidős inkasszó	J	készpénzes fizetések

2. feladat

A kitöltött bizonylaton a következőket kell ellenőrizni:

A megbízó aláírása: a kitöltő szignója

A megbízás kelte: a hely és az időpont

A megbízó neve: Szupernova Bt.

A megbízó pénzforgalmi jelzőszáma: 11700801-12345678-00000000

A jogosult neve: Micimackó Kft.

Az összeg: 25.000,- Ft

A jogosult pénzforgalmi jelzőszáma: 11711222-00112233-00000000

Terhelési nap: a dátum + 4 nap!

Bizonylat szám: EE1234.

3. feladat

A kitöltött bizonylaton a következőket kell ellenőrizni:

A feladó neve: a kitöltő neve

A feladó címe: a kitöltő címe

Az Ajánlott szó melletti kis kockába X jelet tenni

A címzett neve: APEH Dél-Pesti igazgatósága Budapest Pf. 320, 1340

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM:

232/2001. (XII. 10.) Kormányrendelet a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről

9/2001. MNB rendelkezés a pénz- és elszámolásforgalom, valamint a pénzfeldolgozás szabályairól

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelete a pénzforgalom lebonyolításáról

AJÁNLOTT IRODALOM

Horváthné Herbáth Mária, Stágel Imréné: Kereskedelmi és vállalkozási ismeretek, rendelési szám:21017 Műszaki Könyvkiadó, Budapest

A(z) 0003–06 modul 005–ös szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
33 341 01 0000 00 00	Kereskedő, boltvezető
51 213 01 0010 51 01	Eseményrögzítő
51 213 01 0010 51 02	Filmlaboráns
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 01	Bútor- és lakástextil-kereskedő
52 341 05 0100 52 02	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 07 0000 00 00	Kultúrcikk-kereskedő
52 725 01 0000 00 00	Látszerész és fotócikk-kereskedő
33 341 03 0010 33 01	Építőanyag-kereskedő
33 341 03 0010 33 02	Épületgépeszeti anyag- és alkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 03	Járműalkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 04	Villamossági anyag- és alkatrész-kereskedő
51 341 01 0000 00 00	Műszakicikk-kereskedő
31 341 04 0000 00 00	Vegyesiparcikk-kereskedő
31 341 04 0100 31 01	Agrokémiai és növényvédelmi kereskedő
31 341 04 0100 31 02	Gyógynövénykereskedő
31 341 04 0100 31 03	Piaci, vásári kereskedő
31 341 04 0100 31 04	Sportszer- és játékkereskedő
33 215 02 0000 00 00	Virágkötő, -berendező, virágkereskedő
33 215 02 0100 33 02	Virágkereskedő
52 341 06 0001 52 01	Antikvárium kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

18 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató